

vore Sedler indløselige i Guld, vil denne Inflation, hvilket er det Udtryk, den svenske økonomiske Skole og derefter vore Universitetsprofessorer ønsker at benytte, vedblive. Men det kan ikke lægges Nationalbanken til Last, at den ikke raader over et utalt Antal af Millioner i Guld.

Hans Nielsen (Skanderborg Amts 1ste Valgkreds): Da det viste sig umuligt at opnaa Tilslutning til et Forslag om, at Nationalbanken skulde afgive Halvparten i Stedet for $\frac{1}{4}$ af Overskuddet til Staten, blev der fra Socialdemokraternes Side rejst det Spørgsmaal, om det ikke var muligt, at Nationalbanken paa en eller anden Maade kunde medvirke til, at der blev ydet Kommunerne Laan til Fremme af Byggeriet her i Landet. Det er jo meget vanskeligt at skaffe Penge til Byggeriet, særlig er Kommunerne i saa Henseende meget haardt spændte for. Den højtærede Minister talte om et Beløb paa 200 Mill. Kr. Jeg ved ikke, hvor han har disse 200 Mill. Kr. fra, den Sum passer aldeles ikke. Vi har nævnt denne Tanke i Udvalget, og vi har tænkt os et Beløb paa 20—50 Mill. Kr., men der har slet ikke været Tale om et Beløb paa 200 Mill. Kr. Jeg tror nu, at Nationalbanken meget vel uden større Risiko for Bankens Soliditet kunde laane de danske Kommuner et Beløb paa 20—50 Mill. Kr., naar Kommunerne stillede fornøden Kaution og Garanti. Hele Boligsørgsmaalet er saa brændende og af saa stor Betydning for Befolkningen, at det sikkert ikke var helt urimeligt, om Nationalbanken paa denne Maade havde vist sin Erkendtlighed for de Tjenester, Staten yder den i Form af Oktroj.

Den højtærede Minister er en bestemt Modstander af de moderne Ideer om Statens Overtagelse af Virksomheder og Socialisering, og han gav det Udtryk i Dag ved atter at vende tilbage til Spørgsmaalet om en Statsbank, som Socialdemokraterne har ønsket. Den højtærede Minister udtalte, saa vidt jeg forstod ham, at den Stat, som oprettede en saadan Statsbank, var snart færdig. Det er sikkert et Udtryk, som Ministeren har benyttet i Begejstringens Hede, det er ikke saa afklaret og afkølet, som Udtalelser af den højtærede Minister plejer at være. Før Krigen var Forholdet det, at de Lande, som havde en Statsbank, arbejdede akkurat lige saa godt som de andre Lande, og hvis den højtærede Minister vil udlede noget

af det, som er sket under Krigen, til Bævis for Rigtigheden af sin Opfattelse, tror jeg neppe, det vil holde Stik, thi om Lande som Rusland, som Tyskland eller som Østerrig havde haft en privat Nationalbank eller en Statsbank under Krigen, vilde de sikkert have været stillede akkurat paa samme Maade i dette Øjeblik, det vilde sikkert ikke have faaet større Betydning, hvis Ledelsen havde været den samme i de Lande, som den har været hidtil.

Den højtærede Minister udtalte, at der var ingen Grund for mig til at tale om det store Udbytte, som Nationalbanken fik, der udbetaltes dog kun $6\frac{1}{2}$ —8 pCt. Udbytte. Deri har Ministeren Ret, jeg finder aldeles ikke, at Nationalbanken udbetaler et ufor-svarligt stort Udbytte til sine Aktionærer, og jeg indrømmer, at Nationalbankens Bestyrelse paa dette Omraade optræder paa en Maade, som fortjener Anerkendelse, men det for-anderer slet ikke Billedet, saaledes som det reelt foreligger. Det ser saaledes ud: I Aar tjener Nationalbanken 12 Mill. Kr., Staten faar 3 Millioner, og Aktionærene faar en lille Million Kroner. Det er 4 Mill. Kr., tilbage er 8 Mill. Kr., som hen-lægges til Reserve. Men disse mange Penge er jo ogsaa Aktionærernes Ejen-dom, og før eller senere kan Kagen deles. Direktøren for de danske Sukkerfabrikker, Gammeltoft, som har arbejdet et langt Liv paa at skabe en stor Institution og skrabe Penge samme, strittede ogsaa længe imod, at de mange Millioner, han havde samlet, skulde deles, men hvem trak til Slut det korteste Straa? Det gjorde Di-rektør Gammeltoft, han maatte udlevere Millionerne. Hvem garanterer Ministeren og Regeringen for, at ikke en skønne Dag det samme Eksperiment foretages i Na-tionalbanken? Derfor mener jeg, at Na-tionalbanken tjener et alt for stort Beløb; der burde ikke henlægges saa store Guld-dynger, som det her sker, det vil let føre til samme usunde Forhold indenfor Na-tionalbanken, som det har ført til f. Eks. indenfor de danske Sukkerfabrikker.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Ændringsforslagene Nr. 1—5 til § 1 af Udvalget (se Tillæg B. Sp. 4182) vedtoges uden Afstemning.

§ 1, saaledes ændret, og § 2 (se Tillæg A. Sp. 5397) vedtoges uden Afstemning.